

1. Ako sa volá písmo, ktorým píšeme dnes?

- A) azbuka
- B) hlaholika
- C) cyrilika
- D) latinka

2. Označ možnosť, v ktorej sú všetky slová rozdelené správne.

- A) vše-tci, kos-ba, zml-knuť, ra-diá-tor
- B) ne-dbať, trp-nu, špen-dlík, in-for-mač-ný
- C) bi-o-ló-gi-a, u-zá-vier-ka, abs-ol-vent, do-stal
- D) ne-skri-vil, u-li-čka, Pe-trov, o-bčas

3. Vyber možnosť, v ktorej sú len spisovné slová.

- A) predsedkyňa, rožok, kapesník, nechápe tomu
- B) pomazánka, sirky, omluviť sa, prádlo
- C) lízanka, Česi, saláma, golier
- D) kružítko, pečiatka, kľudne, nevadí

4. V ktorej z možností sú všetky slová napísané správne?

- A) z nami, súčasne, výkend, štyri kapre
- B) zablýšťať sa, z Kórey, s naším psom, visutou lanovkou
- C) svecký, denný, s pani Malou, dva pedále
- D) v stupajách, zpoza, nevedza, noví spolužiaci

5. Vyber možnosť, v ktorej všetky slová vznikli skladaním.

- A) barometer, telovýchova, hlavolam, autoškola
- B) prírodoveda, vodotlač, remeselník, protipovodňový
- C) zemepisný, ružolíci, zverokruh, komunikácia
- D) všeobecnovzdelávací, delostrelec, vzducholod', motorkár

6. Označ vetu, v ktorej je vymedzovacie zámeno.

- A) Na dvore sa hrali akési deti.
- B) Nepovedal, kedy sa vráti.
- C) Ktorý z vás to bol?
- D) Nikto už viac neprišiel.

7. Označ možnosť, v ktorej sa všetky podstatné mená skloňujú podľa vzoru chlap.

- A) Mišo, gazda, s majstrami, Verne, junáci
- B) s dedom, zajac, o Petrovi, bez bratov, Herkules
- C) monológ, Spartakus, od Ivana, jež, pánovi
- D) strýko, s Janom, o starostovi, priatelia, od futbalistov

8. V ktorej z možností sa všetky prídavné mená stupňujú nepravidelne?

- A) veselý, múdry, mäkký, šikovný
- B) smutný, hlúpy, láskavý, milý
- C) dobrý, malý, zlý, pekný
- D) veľký, drobný, úbohý, zlostný

9. Označ možnosť, v ktorej sú správne utvorené vzťahové prídavné mená.

- A) vidiecky, banskobystriický, mestský (vidiek, Banská Bystrica, mesto)
- B) hamburgerský, nitranský, čadčanský (Hamburg, Nitra, Čadca)
- C) brestovanský, litovecký, drevenný (Brestovany, Litva, drevo)
- D) mníchovský, váhovský, decký (mních, Váh, dieťa)

10. Označ možnosť, v ktorej nie je neurčitý slovesný tvar.

- A) Nezabudni mi napísať!
- B) Usmievajúc sa zaspala.
- C) Ležali na zemi zamrznuté.
- D) Bol by som prišiel.

11. V ktorej z možností majú všetky slovesá rovnaký vid?

- A) skočiť, spadnúť, zavolať, písať
- B) pochváliť, odnieť, uveriť, vyrobiť
- C) skákať, sadnúť si, ležať, natrieť
- D) vybehnúť, čítať, tancovať, zaspievať

12. Ktorá z možností obsahuje príslovky rovnakého druhu?

- A) dobiela, namodro, navždy, priateľsky
- B) včera, zajtra, stále, nedávno
- C) doma, vľavo, pomaly, preč
- D) náročky, dovedna, náhodou, odspodu

13. Označ vetu, v ktorej nie je príslovka.

- A) Zastav sa, keď pôjdeš okolo.

- B) Nezabudni prísť skôr.
- C) Hovorí, že sa mu veľmi páči.
- D) Dobre, zavolám ti.

14. Vyber možnosť s nesprávnou predložkovou väzbou.

- A) Je o tri minúty osem.
- B) Rýchlo bež po lekára!
- C) Kvôli chorobe nemohol prísť do práce.
- D) Karol sa začal učiť hrať na klavíri.

15. V ktorej z možností sú dve združené pomenovania a jeden frazeologizmus?

- A) triedna kniha, horúci čaj, ľahký ako pierko
- B) vyšiel na psí tridsiatok, univerzitná budova, podstatné veci
- C) užitočná práca, minister zdravotníctva, má slzy na krajíčku
- D) ľahká atletika, triedny profesor, vyložil srdce na dlaň

16. V ktorej z možností nie sú správne napísané čiarky?

- A) Pre Romana, a to je čo povedať, to nebol ľahký oriešok.
- B) Vitaj Miško, sadni si, aby si nám spánok nevyniesol!
- C) Ej veru, ťažké časy na nás doľahli, a preto si musíme navzájom pomáhať.
- D) Táto nová stavba, Veľký čínsky múr, ktorú ako jednu z mála vidieť aj z kozmu, tiahne sa v dĺžke vyše 6000 km od Žltého mora, severne od Pekingu, až do západnej Číny.

17. Označ vetu, v ktorej je podčiarknutý vetný člen správne určený.

- A) Ovce sa spokojne pásli na lúke za močiarom. (príslovkové určenie miesta)
- B) Dlhá prechádzka nám veľmi prospela. (priamy predmet)
- C) Vody v studni neubudlo. (podmet)
- D) Sofia pracovala ako lekárka. (menný prísudok)

18. Ktoré z uvedených tvrdení je pravdivé?

- A) Administratívny štýl je objektívny, písomný, vecný. Prevažujú v ňom slová odborné a knižné, trpné prídavia, druhotné predložky. Medzi jeho žánre patrí napr. žiadosť, oznam, inzerát, reportáž, úradný list, referát a súdny prejav.
- B) *Dvojitý, desať ráz, párkrát, päťoraký, trojnásobný* sú násobné číslovky.
- C) Stupňovanie napätia a pútavosť v rozprávaní sa dosahuje aj jazykovými prostriedkami, ku ktorým patrí priama reč, krátke a nedokončené vety, historický prezent.
- D) Uvedené vety sú dvojčlenné neúplné: *Husto snežilo. Náhle ho pichlo v boku. Nevstal.*

19. Vyber správnu možnosť.

Slovná figúra založená na opakovaní rovnakého slova alebo skupiny slov na začiatku za sebou idúcich veršov sa nazýva:

- A) aliterácia
- B) epizeuxa
- C) alegória
- D) anafora

20. V ktorej z možností je správne priradené dielo k autorovi?

- A) Jozef Cíger Hronský: Zakopaný meč pod Zoborom, Smelý Zajko
- B) Ján Botto: Branko, Margita a Besná
- C) Peter Glocko: Starec a more, Psie meno
- D) Boris Filan: Ako divé husi, Jesenná láska

*Ukážka: Duní Dunaj a luna za lunou sa valí:
                          nad ním svieti pevný hrad na vysokom bralí.
                          Pod tým hradom Riman-cár zastal si táborom:
                          belia sa rady šiatrov d'alekým priestorom.*

21. Ktorý slohový postup sa uplatňuje v ukážke?

22. Z uvedenej ukážky vypíš dve metafory.

23. V ktorom z veršov ukážky sa nachádza zvukomal'ba?

24. Aký rým použil autor v ukážke?

KLÚČ – VARIANT A

1. D 1b
2. B 1b
3. C 1b
4. B 1b
5. A 1b
6. D 1b
7. B 1b
8. C 1b
9. A 1b
10. D 1b
11. B 1b
12. B 1b
13. D 1b
14. C 1b
15. D 1b
16. B 1b
17. B 1b
18. C 1b
19. D 1b
20. A 1b
21. opisný 1b
22. napr. : duní Dunaj, luna sa valí, hrad svieti, belia sa rady šiatrov, Riman-cár zastal si táborom 2b
23. v prvom (duní Dunaj...valí) 1b
24. združený 1b

Spolu: 25 bodov

Diktát

Variant A

Starobylý pastiersky národ na juhu Jordánska vyryl do skál jedinečné mesto Petra. Červenkasté pieskovce poskytovali dokonalé bezpečie a izoláciu domorodým obyvateľom.

Prví ľudia prišli do Petry v treťom tisícročí pred naším letopočtom. Vďaka daniam, ktoré vybrali od okoloidúcich karaván, čoskoro zbohatli a Petra sa stala hlavným mestom. Dobyvační Rimania však na mesto niekoľkokrát zaútočili, až napokon nad Petrou zvíťazili.

Petra je sčasti obývaná aj dnes. Beduíni, jej súčasní obyvatelia, si zarábajú najmä ako turistickí sprievodcovia. Mnohí Američania, Európania, ba i návštevníci z Južnej Kórey obdivujú neobyčajné pamätihodnosti. Väčšina budov javí znaky gréckeho a rímskeho vplyvu. Po takmer hodinovej pešej chôdzi medzi čoraz užšími stenami rokliny sa vzápätí vynorí najkrajšia stavba. Je to faraónova klenotnica, ktorá je svojím 40 metrov vysokým priečelím známa z historických i dobrodružných filmov. Okrem nej tu nájdete aj kostoly, svätyne, do skaly vytesané hrobky, palác a rozsiahly amfiteáter.

Stupnica: **0 – 1 ch = 5 b**
                  2 – 3 ch = 4 b
                  4 – 5 ch = 3 b
                  6 – 7 ch = 2 b
                  8 – 9 ch = 1 b
                  10 a viac = 0 b